

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Tento projekt je financován z ESF (<http://www.esfcr.cz/>) prostřednictvím OP VVV
(<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>).

Výzva č. 02_17_047 pro Místní akční plány rozvoje vzdělávání II

Aktualizace hlavních problémů k řešení, popis jejich příčin a návrhy řešení

září 2021

MAP II pro SO ORP Děčín

Číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008611

V Ústí nad Labem, dne 30. 9. 2021

Hana Blažková
Hlavní manažerka a koordinátorka projektu

MAS Labské skály, z.s. ve spolupráci se Statutárním městem Děčín

Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Na základě provedených analýz, jednání realizačního týmu a pracovních skupin, byla provedena aktualizace problémových oblastí a jejich rozpracování do dílčích problémů s popisem jejich příčin a návrhů řešení, vč. relativního zhodnocení závažnosti (na škále 1 min. - 8 max.). Dokument byl vypracován na základě revize analýzy stavu a potřeb, SWOT-3 analýz, identifikace příčin a dalších analytických zjištění. Poprvé proběhla aktualizace tohoto dokumentu během roku 2019, dokument byl finalizován na 21. jednání RT dne 14. 10. 2019. Druhá aktualizace proběhla v návaznosti na další dílčí výstupy během roku 2021. Aktuální dokument byl finalizován na 43. jednání RT MAP II pro SO ORP Děčín dne 30. 9. 2021. Následující tabulka představuje aktualizovaný přehled aktuálních problémů, v pravém sloupci seřazených podle zmíněného hodnocení závažnosti.

1. Kvalita vzdělávacího procesu – řízení školy/školského zařízení, časová náročnost, školní klima, přechod mezi jednotlivými stupni vzdělávacího procesu, další vzdělávání pedagogů i nepedagogických pracovníků.	
1.1. Personální zajištění specializovaných pedagogů i nepedagogů (spec. pedagog, logoped, psycholog, soc. pedagog apod.).	7,0
1.2. Učitelé trpí frustrací, vyhořením.	5,7
1.3. Slabá podpora nadaných žáků, dětí a talentů obecně.	5,7
1.4. Problematický rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti dětí a žáků.	5,6
1.5. Personální zajištění škol a pozic pro rozvoj příslušných kompetencí.	5,6
1.6. Přílišná časová vyčílenost vedení školy, absence podpory ředitelů.	5,5
1.7. Rozdíly mezi jednotlivými školami v území.	5,5
1.8. Neúčast dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí na zájmovém a neformálním vzdělávání.	5,3
1.9. Negativní přístup k inkluzivnímu vzdělávání ve společnosti.	5,0
1.10. Koncentrace poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání v centrech regionu.	4,9
1.11. Přílišná administrativní zátěž i neznalost nových metod výuky souvisejících s implementací inkluze dle novelizovaného § 16 školského zákona.	4,7
1.12. Nedokonalá diagnostická podpora PPP.	4,5
1.13. Velké počty dětí ve třídách, nemožnost individuálního přístupu.	4,4
1.14. Nedostatečná kvalifikovanost a know-how pedagogů, slabé využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje gramotností a kompetencí.	4,3
1.15. Problémový přechod dětí na základní školy.	3,8
2. Spolupráce napříč územím – jedná se o spolupráci nejen mezi přímými aktéry ve vzdělávání, týká se i vztahu škola a rodina, zřizovatel a škola/školské zařízení, propojování napříč tématy a stupni vzdělávání, spolupráce se zaměstnavateli apod.	
2.1. Špatná spolupráce s rodiči, nedostatečné zapojení rodičů do procesu vzdělávání, špatná informovanost této cílové skupiny.	5,1
2.2. Změny ve školství zvyšující napětí mezi cílovými skupinami.	4,5
2.3. Nedostatečná motivace a nezájem subjektů o spolupráci, slabá komunikace mezi pedagogy, slabé sdílení dobré praxe, slabá spolupráce s odborníky v tématu klíčových kompetencí. Spolupráce probíhá většinou jen v rámci blízkých škol.	4,2
2.4. Špatná spolupráce/nechuť spolupráce pedagoga a asistentů pedagoga.	1,9
3. Infrastruktura a vybavení škol a školských zařízení – ve smyslu stavu zařízení, kapacit škol i učeben, obzvláště těch odborných, mající za smysl zvýšení motivace žáka a formování jeho cesty k úspěšnému životu.	
3.1. Nedostatek prostoru pro rozvoj – nemožnost zřizování nových učeben apod.	5,8
3.2. Horší stav některých objektů/dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury/ekologická neúspornost starých budov.	5,4
3.3. Některé školy nejsou bezbariérové (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy).	4,9
3.4. Nedostatečné zajištění učeben pro klíčové kompetence.	4,4
3.5. Zastaralé a někdy již nevyhovující vybavení a pomůcky, nedostatek materiálu a nedostupnost technologií.	4,1

- 1. Kvalita vzdělávacího procesu** – řízení školy/školského zařízení, časová náročnost, školní klima, přechod mezi jednotlivými stupni vzdělávacího procesu, další vzdělávání pedagogů i nepedagogických pracovníků.

1.1. Personální zajištění specializovaných pedagogů i nepedagogů (spec. pedagog, logoped, psycholog, soc. pedagog apod.).

Příčiny:

- Nedostatečná logopedická péče, nedostatek speciálních pedagogů na školách, sociálních pedagogů, koordinátorů inkluze, kariérových poradců, školních psychologů, asistentů pedagoga atd. Fyzická absence vhodných pracovníků pro obsazení spec. pozic. Příčiny jsou i v absenci systémového financování těchto pozic - nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky), finanční situace nedovolí sjednat si pracovníky např. na DPP. Příčinou tohoto nedostatku je mimo jiné složité sociokulturní složení regionu. Lidé s potřebným vzděláním mnohdy odcházejí pracovat do jiných krajů, kde je lepší životní úroveň, vyšší výdělků a méně složitá situace na školách.

Pozn.: Příčiny není možné řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením.

Návrhy řešení:

- Spolupráce s pedagogickými fakultami (více praxe na školách, regionální podpora), systémové finanční zajištění těchto pozic, personální podpora. Využití dostupných dotačních prostředků v rámci personální podpory, nebo ukotvení těchto pozic v legislativě, aby mohli být financováni napřímo. Motivace absolventů neopouštět region (např. navýšení finančních prostředků pro studijní stipendia podmíněná následnou prací v regionu, zajištění bydlení ze strany obcí pro absolventy potřebných oborů). Sdílený školní psycholog pro více škol. Pomoc školám ze strany školských poradenských zařízení (při zvýšení personálních kapacit těchto zařízení) formou výjezdů pracovníků do škol při realizaci spec. ped. péče (jako náhrada nedostatečné personální kapacity škol).

1.2. Učitelé trpí frustrací, vyhořením.

Příčiny:

- Nízká společenská prestiž, komplikovaná spolupráce s rodiči. Častá představa rodičů, že pedagogické práci rozumí lépe než pedagog. Zvýšená psychická zátěž v rámci práce s dětmi se SVP a dětmi ze sociálně vyloučených lokalit. Distanční výuka. Výsledky práce nenaplnují očekávání pedagogů, mají pocit vlastního selhání, zvláště ve třídách, kde je poměrově více žáků s horším prospěchem, intelektem. Projevuje se více u starších učitelů. Slabší seberozvoj a vzdělávání samotných pedagogů. Chybějící programy pro prevenci - zejména supervize, psychologická pomoc pedagogům.

Návrhy řešení:

- Supervize, školení v emoční inteligenci, psychohygienu. Změna školských dokumentů, snížení administrativní a byrokratické zátěže apod. Osvěta a komunikace s rodiči. Kvalitní vzdělávání v rámci DVPP, využití metod koučinku, mentoringu. Efektivní využití studijního volna k sebevzdělávání. Kariérní řád a průběžné vzdělávání: práce se stresem, komunikace. Změna neefektivních metod za efektivní. Budování prestiže povolání. Zapojování učitelů do dění ve školství. Regionální podpora školství.

1.3. Slabá podpora nadaných žáků, dětí a talentů obecně.

Příčiny:

- Velké počty dětí ve třídách, jednostranný přístup k inkluzivnímu vzdělávání směrem k dětem s poruchami učení, chováním, či jiným znevýhodněním. Zvýšená náročnost na individuální přístup a přípravu. Neznalost diferenciací výuky a přístupů. Při výuce se stále soustředíme na střed. Nevybavenost materiální i znalostní - nedostatečné znalosti při identifikování žáků s nadáním.

Návrhy řešení:

- Snížení počtu žáků ve třídách, dělení tříd, kde je to technicky možné. Realizace DVPP – jak zacházet s nadanými dětmi a žáky, jak rozdělit výuku atd. Podpora žákovských projektů a aktivit, podpora kariérového poradenství. Motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji. Realizace kroužků pro nadané děti/žáky. Změna přípravy učitelů na práci s diferenciovaným kolektivem. Mít možnost vybírat kvalitní učitele (ale je jich nedostatek všeobecně, není možnost výběru). Průběžné vzdělávání a podpora v této oblasti.

1.4. Problematický rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti dětí a žáků.

Příčiny:

- Špatná domácí příprava a nezáměr rodičů (neúčast na mimoškolních aktivitách dítěte), rodiče vzhledem k časové vytíženosti nemají tolik času se věnovat dětem. Přetechnizování společnosti – přílišná závislost dětí v oblasti ICT má negativní vliv na rozvoj gramotnosti. Projevuje se negativní dopad distanční výuky. Nízká míra osobní komunikace s dítětem a mezi dětmi bez využití techniky. V rámci výuky převládá využívání jednodušších výukových metod s nižším potenciálem rozvoje.

Návrhy řešení:

- Prolínání předmětů, využívání poznatků a technologií mezi obory – sdílení dobré praxe, rozvoj polytechniky, DVPP a zvýšení motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji. Revize vzdělávacích programů. Motivace dětí a žáků k rozvoji gramotnosti (spolupráce s knihovnou, muzeem a dalšími subjekty). Realizace projektových dnů, ukázání využitelnosti ICT v praxi a k smysluplným účelům. Podpora školních čtenářských klubů, podpora školních knihoven. Osvěta mezi rodiči – informovanost a spolupráce s rodiči (prezentace služeb školní/obecní knihovny), zainteresovat více rodiče do vzdělávání dětí v oblasti čtenářské gramotnosti. Zaměření se na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti nejen v matematice a češtině. Porozumění pojmu gramotnost.

1.5. Personální zajištění škol a pozic pro rozvoj příslušných kompetencí.

Příčiny:

- Fyzická absence vhodných pracovníků v území, stárnutí pedagogů, malý počet absolventů, kteří jdou učit (především v rámci matematiky, fyziky apod.), chybí motivace pro nové učitele. Nechuť některých pedagogů se sebevzdělávat. Obecná neznalost kompetenční problematiky u pedagogů. Příprava pedagogů nereflektuje změny společnosti. Dále chybějící systémové financování podpůrných pozic - koordinátor inkluze, speciální pedagog, školní psycholog, sociální pedagog, problematické (nepravidelné a pro zaměstnance nevýhodné) financování asistentů pedagoga.

Pozn.: Příčiny není možné zcela řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny trendy společnosti a systémovým nastavením (mj. nízká prestiž učitelského povolání).

Návrhy řešení:

- Zajištění dostatku kvalitních pedagogů. Spolupráce s pedagogickými fakultami, motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji a realizace DVPP, personální podpora. V rámci přípravy pedagogů na VŠ by bylo vhodné zvětšit podíl praxe na školách, např. na 1 školní rok – budoucí pedagog by se tak mnohem lépe připravil na realitu a škola by na jeden rok měla zajištěnou pozici jako např. zaměstnanec školy. Personální podpora v rámci kariérového poradenství, snížení úvazků u pedagogů, kteří vykonávají ve škole funkce MPP. Podpora při zajišťování rodilých mluvčích. Motivace studentů již na středních školách, příprava všestranného pedagoga. Systémové (začleněné do běžného systému financování) financování podpůrných pozic (koordinátor inkluze, speciální pedagog, školní psycholog, sociální pedagog), financování asistentů pedagoga dle velikosti a zaměření školy a nikoli podle vyšetření žáků (které může mít za realitou výrazný skluz).

1.6. Přílišná časová vytíženost vedení školy, absence podpory ředitelů.

Příčiny:

- Zvýšení administrativní a byrokratické zátěže v souvislosti s legislativními změnami, současná funkce ředitele školy. Nárůst činnosti v důsledku pandemie – organizace on-line výuky, testování žáků, doučování apod. Absence financí na podpůrné pozice. Nedostatek personálního obsazení pro rozvoj infrastruktury školy (projekt. manažeři). Zátěž ze strany zřizovatele (činnosti netýkající se hlavní činnosti školy) - zřizovatel mnohdy přenáší na ředitele úkony, které náleží zřizovateli nikoliv řediteli.

Pozn.: Některé z uvedených příčin není možné zcela řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením.

Návrhy řešení:

- Legislativní změny – snížení administrativní a byrokratické zátěže, vyjasnění funkce ředitele školy, personální podpora. Pilotáž středního článku vzdělávání (ve variantě reálného odběmenění ředitelů). Převzetí administrace a řízení projektů ze strany zřizovatele, možnost podpory zřizovatele v rámci některých administrativních a provozních činností (v oblasti IT, právníka, údržby pozemků a budov atd.). Stabilizace školství – přestat ze strany státu neustále experimentovat s něčím novým a nerušit osvědčené. Regionální podpora. Hledání cest pro snížení byrokracie – optimalizace a plánování procesů. Legislativně ukotvit pozici koordinátora inkluze, metodika prevence (snížení vyučovací povinnosti).

1.7. Rozdíly mezi jednotlivými školami v území.

Příčiny:

- Spádové oblasti škol, výskyty SVL - školy nemohou za skladbu obyvatel ve své spádové oblasti. Rozdíly mezi jednotlivými školami se prohloubily v důsledku pandemie koronaviru a zavedení distančního vzdělávání. Rozdílné přístupy zřizovatelů škol.

Návrhy řešení:

- Podpora ze strany státu ke školám ze SVL, lepší finanční ohodnocení a motivace pedagogů za náročnější práci v těchto školách. Přestat podporovat obchod s chudobou a regulovat sociální systém. Využití dostupných prostředků a možností, např. Národní plán doučování, Národní plán obnovy, projekt POLIT 3 apod.

1.8. Neúčast dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí na zájmovém a neformálním vzdělávání.

Příčiny:

- Nezáměr rodičů, finanční náročnost, nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání. Vysokoprahovost zájmového vzdělávání, málo programů zacílených na sociálně znevýhodněné žáky. Pandemie (COVID-19) tyto rozdíly více prohloubila.

Návrhy řešení:

- Osvětová činnost, využití terénních pracovníků, vyhledání vhodného finančního zdroje, spolupráce s nízkoprahovými kluby - větší spolupráce s neziskovým sektorem a propojení poskytovatelů volnočasových aktivit s poskytovateli sociálních služeb. Rozšíření nabídky volnočasových aktivit do míst, odkud žáci pocházejí, aby odpadlo dojíždění.

1.9. Negativní přístup k inkluzivnímu vzdělávání ve společnosti.

Příčiny:

- Inkluze (společné vzdělávání) nebyla dobře připravena ani vysvětlena. Téma inkluze posloužilo v politickém boji. Dodnes přetrvává o inkluzivním vzdělávání a změně školského zákona mnoho nepravd.

Pozn.: Příčinu není možné řešit na regionální úrovni, byla způsobena systémovou změnou a přístupem interpretů. Nyní lze řešit pouze následky.

Návrhy řešení:

- Realizace osvětové činnosti, spolupráce s veřejností a rodiči. Podpora a uvádění příkladů dobré praxe.

1.10. Koncentrace poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání v centrech regionu.

Příčiny:

- Přirozená lokalizace v území. Nízká podpora a propagace regionálního vzdělávání.

Návrhy řešení:

- Řešení dopravy pro školy, využívání externistů pro realizaci vlastních kroužků a mimoškolních aktivit – opět otázka financování. Podpora a aktivní vyhledávání regionálních lidských zdrojů. Vytvoření úzké spolupráce ZŠ a zařízení pro zájmové vzdělávání.

1.11. Přílišná administrativní zátěž i neznalost nových metod výuky souvisejících s implementací inkluze dle novelizovaného § 16 školského zákona.

Příčiny:

- Nesystémové zavádění dílčích kroků inkluzivního vzdělávání (vč. možností financování) bez ucelené koncepce ze strany MŠMT. Absence metodického vedení ZŠ z MŠMT, kraje, NÚV. Částečně i neochota škol měnit zaběhnuté (přetrvávání konzervativního přístupu ke vzdělávání), nedostatečná flexibilita některých škol vzhledem k jejich stávajícím podmínkám. Ačkoliv tento problém doposud přetrvává, situace se pozvolna lepší.

Pozn.: Příčiny není možné řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením.

Návrhy řešení:

- Systémová podpora ze strany státu. Realizace DVPP a sdílení dobré praxe pro pedagogy a další pracovníky ve vzdělávání. Apelovat na revizi zavádění inkluzivních opatření. Cílená podpora ve školách dalšími podpůrnými profesemi.

1.12. Nedokonalá diagnostická podpora PPP.

Příčiny:

- Dlouhé čekací lhůty, nízká kapacita, omezené termíny, vysokoprahová pro rodiny se ztíženými životními podmínkami (zákonný zástupce nechce s dítětem do PPP dojít – nezáleží na PPP, ale na úsilí/zájmu zákonného zástupce). Diagnostika má někdy charakter jen „odhadu“.

Pozn.: Příčiny není možné řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením.

Návrhy řešení:

- Systémová podpora ŠPZ (především personální), podpora práce v terénu. Osvětová činnost, využití terénních pracovníků, případně soc. pedagogů. Zvýšení kompetencí školy např. prostřednictvím školního sociálního pracovníka, koordinátora inkluze, školního psychologa. Výměna zkušeností (zvýšit intenzitu návštěv pracovníků PPP do škol), zapojení do diagnostiky více aktérů (např. školního psychologa – možnost sdílení na více školách).

1.13. Velké počty dětí ve třídách, nemožnost individuálního přístupu.

Příčiny:

- Velké počty dětí ve třídách, které vyžadují podpůrná opatření (i 1. stupně), nedostatek pedagogů a prostoru při případném dělení tříd. Pozn. situace lepší vzhledem ke změně financování regionálního školství, však školy limitují především omezené kapacity – absence volných učeben pro dělení velkých tříd.

Pozn.: Příčiny není možné řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením.

Návrhy řešení:

- Realizace DVPP a rozvoj spolupráce v území, motivace pedagogů a prevence vyhoření. Tandemová výuka. Rozvoj spolupráce učitele a asistenta pedagoga. Motivace studentů středních škol ke studiu na pedagogických fakultách. Zapojení studentů učitelských oborů více do praxe na školách, např. formou zapojení do výuky jako asistentů. Investice do infrastruktury tam, kde je to možné - vytvoření prostor pro dělenou výuku a zázemí pedagogů a dalších pracovníků ve školství.

1.14. Nedostatečná kvalifikovanost a know-how pedagogů, slabé využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje gramotností a kompetencí.

Příčiny:

- Nedostatek obsahově potřebného vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné gramotnosti/pregramotnosti. Malý počet dostupných a kvalitních lektorů. Přístup pedagogů k rozvíjení znalostí v oblasti dané gramotnosti/pregramotnosti a jejich využití ve výchově, neochota se vzdělávat, chybí sdílení dobré praxe. Málo kvalitní a cenově dostupné didaktické literatury. Problematika s kompetencí učit se u pedagogů. V tématu nedostatečného využívání digitálních technologií pro sebevzdělávání ze strany pedagoga bylo identifikováno mírné zlepšení, právě díky rozvoji distančního vzdělávání.

Návrhy řešení:

- Realizace DVPP a sdílení dobré praxe pro zavádění moderních výukových metod (spolupráce s dalšími subjekty, např. knihovnou) podle aktuálních potřeb škol. Navázat na rozvoj ICT (v souvislosti s distančním vzděláváním) a na reformu ŘVP (digitální gramotnost), rozvíjet dále vzdělávání v ICT, využívání on-line vzdělávání, natočených webinářů (příkladů dobré praxe).

Motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji, využití leaderů v regionu. Zajistit více kvalitních lektorů pro DVPP, organizačně a finančně podpořit školení celých týmů pedagogických pracovníků přímo ve škole (např. formou sdílení dobré praxe mezi pedagogy). Propojování aktivních učitelských komunit v ČR i ve světě. Vzdělávání učitelů v angličtině. Stáže a stínování. Párová výuka. Průběžná podpora na školách - např. mentoring.

1.15. Problémový přechod dětí na základní školy.

Příčiny:

- Nezájem rodičů o předškolní vzdělávání. Časté stěhování rodin a bytová politika ve vyloučených lokalitách. Stává se, že vlivem stěhování se některé děti vůbec nevzdělávají a nikdo je nehledá. Ve spádové škole nenastoupí, ale na adrese bydliště již nejsou k zastížení, a jelikož není známo jejich nové bydliště, nová škola tyto děti nepoptává. Školní nezralost a neochota rodičů podstoupit šetření v PPP kvůli odkladu PŠD (rodiče mají neadekvátní představy o dovednostech svých dětí a na odklad PŠD nechtějí přistoupit). Neznalost prostředí mezi ZŠ a MŠ i mezi učiteli jednotlivých stupňů. V ojedinělých případech nedostatečná komunikace mezi některými MŠ a ZŠ.

Návrhy řešení:

- Sociální práce s rodinami – využití terénních pracovníků, soc. pedagogů. Realizace osvětové činnosti pro zvýšení finanční a sociální gramotnosti rodičů především v rámci vyloučených lokalit. Spolupráce mezi aktéry vzdělávání, jednání mezi MŠ a ZŠ za účelem hlubšího pochopení druhé strany a dohodě o prioritách. Větší provazba spolupráce poskytovatelů sociálních služeb se školami. Institut sociálního pedagoga na ZŠ. Zkvalitňování předškolního vzdělávání (DVPP, pomůcky apod.), koordinace mezi obcemi/městy/kraji. Komunitní setkávání rodičů s pedagogy MŠ a ZŠ zároveň. Přípravné třídy na ZŠ.

2. **Spolupráce napříč územím** – jedná se o spolupráci nejen mezi přímými aktéry ve vzdělávání, týká se i vztahu škola a rodina, zřizovatel a škola/školské zařízení, propojování napříč tématy a stupni vzdělávání, spolupráce se zaměstnavateli apod.

2.1. **Špatná spolupráce s rodiči, nedostatečné zapojení rodičů do procesu vzdělávání, špatná informovanost této cílové skupiny.**

Příčiny:

- Nezáměr ze strany rodičů a dětí. Omezení spolupráce v důsledku pandemie (COVID-19). Nedostatečná (nesrozumitelná) osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod. Rodiče nevnímají a někdy nepřikládají důležitost povinnému předškolnímu vzdělávání. Nízká společenská prestiž učitelského povolání. Přeceňování svých dětí ze strany rodičů a despekt k pedagogům. Malé propojení oblasti vzdělávání se sociálními službami. Pomalá legislativní podpora.

Pozn.: Některé příčiny není možné řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením a stavem společnosti.

Návrhy řešení:

- Komunikace s rodiči, využití terénních pracovníků, realizace aktivit cílených na rodiče s dětmi. Komunitní setkávání rodičů s pracovníky školy a školských poradenských zařízení (PPP, SPC). Zapojování do vzdělávání. Změna v sociální politice státu. Zajištění větší spolupráce mezi školou a poskytovateli sociálních služeb, případně institut sociálního pedagoga.

2.2. **Změny ve školství zvyšují napětí mezi cílovými skupinami.**

Příčiny:

- Změny ve školství, někdy zavádějící interpretace změn médií, šíření poplašných zpráv a dezinformací, zvyšující se napětí ve společnosti.

Pozn.: Příčiny není možné řešit na regionální úrovni, jsou způsobeny systémovým nastavením.

Návrhy řešení:

- Komunikace v rámci platforem v území – snižování třecích ploch mezi cílovými skupinami. Zlepšit komunikaci (šíření informovanosti o inkluzivním vzdělávání a práci asistenta pedagoga, škola jako nositel spolehlivých informací tváří v tvář poplašným mediálním zprávám). Ze strany státu mít dlouhodobou koncepci rozvoje školství bez zasahování dalších „unikátních řešení“ nových ministrů školství a vlád. Podpořit regionální příklady dobré praxe a šířit o nich informace.

2.3. **Nedostatečná motivace a nezáměr subjektů o spolupráci, slabá komunikace mezi pedagogy, slabé sdílení dobré praxe, slabá spolupráce s odborníky v tématu klíčových kompetencí. Spolupráce probíhá většinou jen v rámci blízkých škol.**

Příčiny:

- Nárůst administrativní a byrokratické zátěže, zahlcenost území, časová vytíženost jednotlivých subjektů, problematické financování aktivit, absence zaštitění spolupráce shora. Vzdálenost mezi jednotlivými zařízeními. Chybějící metodické orgány na úrovni okresů.

Návrhy řešení:

- Spolupráce aktérů vzdělávání – zprostředkování akcí a aktivit na podporu spolupráce a výměny zkušeností např. v rámci projektu MAP, projektů Šablon apod. Zavést sdílení do popisu pracovní činnosti učitelů. Využití leaderů, síťování aktivních pedagogů. Regionální workshopy a budování komunit učitelů v regionu.

2.4. Špatná spolupráce/nechuť spolupráce pedagoga a asistentů pedagoga.

Příčiny:

- Vzhledem k postupné adaptaci škol na inkluzivní vzdělávání a zapojování asistentů do výuky není tento problém zcela aktuální, spíše než problém na úrovni ORP se jedná o individuální problematiku v rámci některých škol. Souhrn dílčích příčin je uveden v následujícím textu - stres, nezkušenost a odlišné představy asistenta a pedagoga o vzájemné spolupráci. „Uzavřenost“ pedagogů, nezvyk vstupu další osoby do výuky, nedůvěra mezi jednotlivci, velké počty dětí s asistenty ve třídách. Fluktuace mezi asistenty pedagoga, noví asistenti nejsou náležitě připraveni pro praxi, nemají mnohdy zkušenosti v rámci práce s dětmi. Časová náročnost pro pedagogy a AP pro společné plánování činnosti - zvláště 2. stupeň, nejisté pozice AP, měnící se výše úvazku – špatná prestiž této pracovní pozice pro kvalitní zaměstnance. Nízká praxe a zkušenost z obou stran.

Návrhy řešení:

- Realizace seminářů a DVPP, sdílení dobré praxe, snížení počtu dětí ve třídách. Možnost kariérního postupu AP. Legislativní změny v přijímání AP na dobu určitou (platnost normativů na PO žáka) a tím jistota pro AP na delší dobu spolupráce. Cílená podpora ve škole, společné vzdělávání aktérů. Zkvalitnění přípravy nových asistentů. Implementace poznatků ze škol do přípravy.

- 3. Infrastruktura a vybavení škol a školských zařízení** – ve smyslu stavu zařízení, kapacit škol i učeben, obzvláště těch odborných, mající za smysl zvýšení motivace žáka a formování jeho cesty k úspěšnému životu.

3.1. Nedostatek prostoru pro rozvoj – nemožnost zřizování nových učeben apod.

Příčiny:

- Technické limity stávajících budov. Individuální problém, školy přijímají i děti nespádové, některé školy by nemusely mít přeplněnou kapacitu. Tento problém souvisí i s počty žáků ve třídách, resp. s přeplněností tříd - nejsou prostory pro dělení skupin.

Návrhy řešení:

- Využití nových budov, spolupráce se zřizovatelem, sdílení prostor v území, navazování systematické spolupráce škol a organizací poskytujících neformální vzdělávání. Hledání sdílených prostorů ve městě, které by šly takto využívat.

3.2. Horší stav některých objektů/dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury/ekologická neúspornost starých budov.

Příčiny:

- Nedostatek finančních prostředků jednotlivých zřizovatelů. Pohled zřizovatelů na objekty školských zařízení - není prioritou. Administrativně náročné využívání dotačních zdrojů, nedostatek personálního a finančního zajištění pro přípravu a realizaci investičních projektů.

Návrhy řešení:

- Efektivní využívání dostupných prostředků, využití dotačních titulů – IROP, OPŽP apod. Finanční podpora na projektovou přípravu. Vytvoření databáze firem, které umí dobře připravit projektové žádosti a firem/řemeslníků, které jsou schopny projekty zdárně realizovat – pro poptávkové řízení, v mezích zákona o veřejných zakázkách. Finanční podpora od firem v regionu.

3.3. Některé školy nejsou bezbariérové (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy).

Příčiny:

- Technická nemožnost bezbariérových úprav školy, případně z důvodu památkové ochrany stavby. Nedostatek finančních prostředků jednotlivých zřizovatelů (řešení bezbariérovosti je finančně náročné).

Návrhy řešení:

- Využití dotačních titulů – IROP, případně dalších relevantních zdrojů. Vytvoření databáze firem, které umí dobře připravit projektové žádosti a firem/řemeslníků, které jsou schopny projekty zdárně realizovat – pro poptávkové řízení, v mezích zákona o veřejných zakázkách.

3.4. Nedostatečné zajištění učeben pro klíčové kompetence.

Příčiny:

- Nedostatek finančních prostředků jednotlivých zřizovatelů. Neporozumění obsahu kompetencí na straně pedagogů. Chybějící prostory ve školách, nedostatečné prostory např. pro dělenou výuku nebo odborné učebny (individuální problémy v rámci jednotlivých škol).

Návrhy řešení:

- Modernizace vnitřního vybavení, nákup pomůcek pro výuku a řešení stavebních úprav. Využití dotačních titulů – IROP, případně dalších relevantních zdrojů. Vytvoření databáze firem, které umí dobře připravit projektové žádosti a firem/řemeslníků, které jsou schopny projekty zdárně realizovat – pro poptávkové řízení, v mezích zákona o veřejných zakázkách. Zapojování regionálních firem do vzdělávání (finanční i lidské zdroje).

3.5. Zastaralé a někdy již nevyhovující vybavení a pomůcky, nedostatek materiálu a nedostupnost technologií.

Příčiny:

- Nedostatek finančních prostředků vzhledem k rychlému zastarávání a vývoji vzdělávání – např. aplikace nových metod. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti/kompetencí (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji, nedostatečný počet pomůcek apod.), často není prioritou zřizovatele.

Pozn. Aktuálně se jedná spíše o individuální problematiku v rámci některých škol, situace se v území značně zlepšila díky realizaci projektů mj. Šablon OP VVV, školy byly rovněž podpořeny v rámci realizace distančního vzdělávání.

Návrhy řešení:

- Efektivní využívání dostupných prostředků, využití dotačních titulů a dalších prostředků z podpůrných opatření a projektů. Vytvoření databáze firem, které umí dobře připravit projektové žádosti a firem/řemeslníků, které jsou schopny projekty zdárně realizovat – pro poptávkové řízení, v mezích zákona o veřejných zakázkách. Zapůjčování vybavení. Využívání vybavení od firem, které již nepotřebují, jsou ochotny zakoupit, sdílení techniky, využití možností IKAP.

4. Doplnující problémy:

V rámci aktualizace dokumentu 2021 byly zapojenými členy RT a PS identifikovány další doplňující problémy:

4.1. Překážky zavádění ICT do škol - slabé elektrické sítě, nedostatečně zajištěná konektivita škol

Příčiny:

- Viz předchozí témata zasahující do oblasti infrastruktury škol – nedostatek financí, nedostatečné zasíťování budov (staré hliníkové rozvody elektřiny), nedostatečná konektivita škol a školských zařízení. Pomalá obnova ICT, které rychle zastarává.

Návrhy řešení:

- Využití dotačních titulů, zaštitění rozvoje informatiky shora. Využití podpory v rámci revize RVP.

4.2. Vliv pandemie na vzdělávání, neúčast části žáků na on-line výuce, propad ve vzdělávání

Příčiny:

- Část žáků nemá dostatečné vybavení, malá podpora rodičů a nezájem žáků.

Návrhy řešení:

- Využití Národního plánu doučování, programů MŠMT apod.

4.3. Metodické vedení na úrovni ORP

Příčiny:

- Problematické setkávání a výměna zkušeností a dobré praxe na úrovni ORP, mimo setkávání např. v rámci projektu MAP. Omezení prezenčního setkávání na základě protipandemických opatření (COVID-19) - poslední dva roky neproběhla žádná porada vedoucích pracovníků škol a školských zařízení (obcí a měst mimo Děčín).

Návrhy řešení:

- Pravidelné systémové setkávání v rámci ORP.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Schválil Řídicí výbor MAP II pro SO ORP Děčín
hlasováním per rollam, dne 30. 11. 2021

.....
Mgr. Miroslava Šmídová
Předsedkyně Řídicího výboru MAP II pro SO ORP Děčín

MAS Labské skály, z.s. ve spolupráci se Statutárním městem Děčín

